

บทบาทของภาษา

ครั้งที่ 1

บทบาทของภาษา

เพื่อ **สื่อ** ถึง **สาร** ต่าง ๆ

สื่อดังกล่าวนี้แบ่งได้เป็น 2 กลุ่ม

1. อวัจนภาษา
2. วาจนาภาษา

บางครั้ง **สาร** อาจสื่อผ่าน อวัจนภาษา อย่างเดียว

บางครั้ง **สาร** อาจสื่อผ่าน วจนาภาษา อย่างเดียว

แต่บางครั้ง **สาร** อาจสื่อผ่านทั้ง อวัจนภาษา และ วจนาภาษา

อวัจนภาษา

วจนาภาษา

1. ภาษาพูด (มุขปาฐะ)
2. ภาษาเขียน (ลายลักษณ์)

อวัจนภาษา + วจนาภาษา

มีใจความ

© หลานอมหหลานราพณ์ทั้ง หลานปลา
หลานมยุรบุตรมัจฉา นเรศวรพ้อง
ยลทางอย่างมีหย้า กายเสวตร สวาแ
นามมัจฉาหฤพ้อง กิ่งหล้าบาดาล ฯ

กรมหมื่นพิชิตปรีชากร

อวัจนภาษา + วจนาภาษา

ภาพที่ ๘๖

พระรามและพระลักษมณ์ได้เฝ้าพระราชนัดดาของพระสวามี พระสรี
นทร์ได้ทอดพระเนตรแล้วจึงมีวาจาตรัสว่า

Upon seeing the body of Sita floating in the river, Rama sinks to his knees
with a horror that no words can describe. Both Rama and Lakshmana weep over
Sita's body.

แปลว่า...
เห็นพระสวามีลอยน้ำ
จึงพากันโศกเศร้า
ทั้งพระรามและพระลักษมณ์
ได้เฝ้าพระราชนัดดาของพระสวามี

อวัจนภาษา + วัจนภาษา

อวัจนภาษา + วัจนภาษา

๑๑ เบญจกายเทวะสิวล้า
เหนือทิวเขาหน้าวัด
วังมัจฉาเมืองมัญจาคีรี

วิลาศทรงษ์ เจริญชัย
แหล่งทิวเขา
สวนเขียว

อวัจนภาษา + วัจนภาษา

๑๑ ฮาโหมธรรณงน้อย
เจียมจุฬาลพยายาม

นงราม พ็ญ
ยากด้วย

อวัจนภาษา + วัจนภาษา

ดิเป็นศพจอมศรี
จงพระองค์พิณเกล้า

เมืองมอด ไหมน้อย
กระหม่อมด้วยเหมือนสมร ๖

๔๐๒

การใช้วัจนภาษาถ่ายทอดสาร

1. สารคดี
2. บันทึกคดี

สารคดี มุ่งเน้นสาระเป็นหลัก บันทึกเป็นรอง

บันทึกคดี มุ่งเน้นบันทึกเป็นหลัก สาระเป็นรอง

สารคดี

1. ถ่ายทอดเป็นร้อยแก้ว

พงศาวดาร ตำนาน หนังสือท่องเที่ยว หนังสือปรัชญา
ศาสนา เศรษฐกิจ การเมือง

สารคดี

2. ถ่ายทอดเป็นร้อยกรอง

ตะเลงพาย

โคลงยอเกียรติ

ฉันทน์เฉลิมพระเกียรติ

ตามเสด็จประพาสไทรโยค

บันเทิงคดี

1. ถ่ายทอดเป็นร้อยแก้ว

บทความ

ละครเลวจริง ๆ ครับ ทั้งที่มีดาราที่ร่ำเรียนเต็มโรงเรียน
อ่อนซ้อม
จำบทไม่ได้
ยึดขาด
ยึดขาด
ไม่สมบทบาท เอาคนที่ไม่มีสมกับบทบาทมาแสดงบท
และอื่น ๆ อีกมาก

ม.ร.ว. คึกฤทธิ์ ปราโมช (2516)

บันเทิงคดี

1. ถ่ายทอดเป็นร้อยแก้ว

เรื่องสั้น

ข้อบ่งชี้ที่แสดงให้พนักงังไม่เหนือหัว เขาซุกดินเข้าในพงหญ้า
อย่างเกียจคร้าน ดาที่ลึมคร่ง ๆ มองสรรพสิ่งรอบข้างอย่างเบื่อหน่าย
เมื่อรู้สึกถึงอากาศอบอุ่น ๆ ที่ซบมับแรงขึ้น เห็นจะต้องกลับไปปล่อยยาสักสองเม็ด
ภาวะบางอย่างในร่างกายกระตุ้นให้ลุกขึ้น ฝอยของน้ำกระเซ็นเปียก
ซากางเกง เมื่อถูกลมทะเลพัดทวนกลับ สายน้ำเล็ก ๆ แวบวับกับแสงอาทิตย์
พรราว ๆ ขาววับเหมือนงูสีเงิน

นางไม้ของนัส สุวรรณี สุนธอา

บันเทิงคดี

2. ถ่ายทอดเป็นร้อยแก้วพิเศษ

ในสมัยนั้น อันว่าสาละบุพผชาติทั้งหลายก็ขยายแถมกลับเกสร
แบ่งบานตั้งแต่ลำต้นตรงราบเท่าถึงยอด แลตลอดส่วนวิกสิตบุพผา
เป็นโอกาสผกาปรากฏกุสุมเสาวคนธรส ก็ปัดนาการหล่นลงเรียงราย
ทั่วพระพุทธศรีภษาบุษพาพระสัพพัญญู หมู่ภมรผึ้งภูบินมาเชยซาบ
รสเกสรมาลาบันลือศัพท์สำน่าน ปานประหนึ่งว่าสำเนียง
แห่งยมกสาฬหฤชาปริเทวนาการ

ปฐมสมโพธิกถา สมเด็จพระบรมศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้า

บันเทิงคดี

3. ถ่ายทอดเป็นร้อยกรอง

ร้อยกรอง / กวีนิพนธ์ เป็นงานเขียนที่ใช้ภาษาพิเศษ
เพราะต้องคำนึงถึงพลังในการถ่ายทอด

พลังของรูป

พลังของรส

พลังของอารมณ์

พลังของเรื่อง

พลังคิด

พลังคำ

พลังวรรณศิลป์

Poetic License

นายภาษา

บันเทิงคดี

กรณีตัวอย่าง 1

สีกาน่าทุเรศเศษมนุษย์
มันถ่มทุทหยาบครูดสุแสน
เป็นเรือจ้างช่างเยาะได้เหมาะมั่น
เงินก็แคลนเพราะมโข่งโกงไม่เป็น
ครุมีธรรมประจำมันสุดบรรเจิด
เกียรติมันเลิศ “คนจัญไร” จึงไม่เห็น
ไม่เห็นนาประชาเชิดอย่างเลือดเย็น
นายกก็เป็นศิษย์ครูผู้ไวเอย

จิตร ภูมิศักดิ์

บันทึกคดี

กรณีตัวอย่าง 2

ขุนแผนคลายแค้นพิโรธจิต
ยืนพิศวันทองแล้วใจหาย
มิดมิดช่างไม่คิดเสียตายกาย
อายุบ้างก็ไม่มีเท่าซีเสียบ
ลอยหน้ามาอยู่กับขุนช้าง
กระเบนกรางหน้าผากไม่อย่ากเจ็บ
ปักม่านท้าวแสนแอ่นเอวเย็บ
ซ่อนตะเข็บน้อยน้อยน้ำเอ็นดู

ขุนช้างขุนแผน

บันทึกคดี

กรณีตัวอย่าง 3

หลานลมหลานราพณ์ทั้ง	หลานปลา
หลานมนุสยบุตรมัจฉา	นเรศรพ้อง
ยลทางอย่างมัจฉา	กายเสวตร สวาแฮ
นามมัจฉาหนีบ้อง	กึ่งหล้าบาดาล

กรมหมื่นพิชิตปรีชากร

บันทึกคดี

กรณีตัวอย่าง 4

ถึงปุนดาวคู่ฟ้า	เดือนปี ก็ดี
วาทหนึ่งจะเป็นผี	ฟุ้งได้
อย่าดูหมิ่นปัดวี	เหยียบย่ำ ไฉไล
กลางแห่งซ่อนเพชรไว้	ค่าล้ำภายหลัง

อังคาร กัลยาณพงศ์

บันทึกคดี

กรณีตัวอย่าง 5

เนียมผสมเสพร้อยได้	โดยเนียม เดียวนา
เนียมกลิ่นหอมหนักเรียน	รีนเคี้ยว
เนียมหอมจกหอมเทียม	เทียบชนิษฐ์ นียมฤ
เนียมชื่อเนียมชวนเคี้ยว	กอดเนื้อเนียมถนอม

ชิต บุรทัต

บันทึกคดี

กรณีตัวอย่าง 6

ของสองฝั่ง
ดลิ่งของสองข้างทางน้ำของ
แม่น้ำมอญคู่คองค้ำบ่า
เขาหาบน้ำลำนั่นบันโนมา
แต่ดินทำล้นคู่ตึงดูเทียน
เหือกที่กاخไหลโลมลงโสมร่วง
แต่ละข้างคั่นกันถึงเคียร
อันความทุกข์มาหลายเล่มเกี่ยว
กวนเวียนอยู่กับของสองฝั่งอย.

นายผี

บันทึกคดี

กรณีตัวอย่าง 7

อารมณ์ขัน	อารมณ์อ้าง
เอ๋ยเอ๋ยกระชอกและกระชอก	วังรักก็กรมตรม
คิดอย่างดูราละก็ระบม	กลูกกลุ้มระตัวกู
เป็นเป็นไปมาปะทะตะตอย	ระระระก็ม้อย
หนึ่งเดียวจะดูเดอะเดอะดู	ก๊วยบูชอย่าเถียน
ติดกึ่งติดกึ่งก็ติด	สะสัดแนแนแนแนแน
ติดคิณบุหรีดก็เพียเพียร	เลอะเลอะเลกบายเรา
ติดเหล้าก็เมาประดุจเมา	แหะจะบ้าก็เลิกเมา
ติดเงินเงินอุดูเรว	ก็กินเขาไป

นิพนธ์ ชำวไล

การใช้ภาษา / เสพภาษาแบบใด ขึ้นอยู่กับ

1. เนื้อหา
2. รูปแบบ
3. วัย
4. การศึกษา
5. ประสบการณ์
6. บุคลิกทางการเขียน (style)

กิจกรรมในชั้นเรียน

ให้นักศึกษากล่าวถึงความประทับใจที่มีต่อ

หนังสือ	ภาพเขียน
ละครเวที	ละครโทรทัศน์
ภาพยนตร์	ภาพยนตร์โฆษณา
เพลง	

อย่างใดอย่างหนึ่งเพียงอย่างเดียว
โดยแจกแจงความประทับใจนั้น ๆ ให้ชัดเจน

วันเสาร์ที่ 21 สิงหาคม
19:00 – 20:30 น.
บัตรนักศึกษา **100 บาท**

วันอาทิตย์ที่ 22 สิงหาคม
14:30 – 16:00 น.
นักศึกษาวิชา 050111 **50 บาท**

กิจกรรม โลกของโซฟี

ให้นักศึกษากล่าวถึงความประทับใจที่มีต่อหนังสือ

โลกของโซฟี